

Tablet Bilgisayar Okuryazarl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tablet Bilgisayar Okuryazarl??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31302>

Özet

Tablet Bilgisayar Okuryazarlık Ölçeği (TBOÖ), bireylerin tablet bilgisayar kullanımına yönelik yeterliliklerini ve becerilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. 2016 yılında Kırkkız ve arkadaşları tarafından geliştirilen bu ölçek, özellikle eğitim teknolojilerinin hızla yaygınlaştığı dönemde, kullanıcıların tablet cihazları etkin ve verimli bir şekilde kullanma düzeylerini belirleme ihtiyacından doğmuştur.

Ölçek geliştirme çalışması, kullanıcıların temel teknik işlemlerden, eğitim amaçlı uygulama yönetimine kadar geniş bir yelpazedeki dijital yeterliliklerini değerlendirmeyi hedefler. TBOÖ, dijital okuryazarlık alanında tabletlere özgü beceri setlerinin ölçülmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Tablet bilgisayar, Dijital okuryazarlık, Yeterlilik, Teknoloji eğitimi, Eğitim teknolojileri, Okuryazarlık.

Yazarlar

Ali Kırkkız, Aytenur Kiper, Osman Şaban, Mehmet Köçer.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin tablet bilgisayar kullanımında sahip oldukları yeterlilik seviyelerini ve beceri düzeylerini kapsamlı bir şekilde tespit etmektir. Bu tespit, özellikle eğitim ortamlarında tabletlerin verimli kullanımını sağlamak veya dijital okuryazarlık eğitimlerinin etkinliğini değerlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Geliştirme çalışması, teknolojik araçların öğrenme süreçlerine entegrasyonu bağlamında kullanıcıların mevcut yetkinliklerini belirleyerek, gelecekteki eğitim stratejilerine katkı sağlamaktadır. Ölçek, hem akademik araştırmalara hem de uygulamaya yönelik ihtiyaç analizlerine hizmet edebilecek nitelikte bir araç sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, literatürde "Dijital Okuryazarlık" kavramı altında incelenen, ancak özel olarak tablet bilgisayar cihazlarına özgü becerileri kapsayan bir yapıya ölçmektedir. Bu yapı, genellikle donanım bilgisi, temel işletim sistemi kullanımı, uygulama yönetimi, internete erişim, veri güvenliği ve eğitim/öğrenme amaçlı entegrasyon yeterlilikleri gibi boyutları içermektedir.

TBOÖ, sadece teknik bilgiye değil, aynı zamanda tabletleri günlük yaşamda ve akademik

başlamda etkili ve etik bir şekilde kullanma becerisine de odaklanarak, okuryazarlık kavramının teknolojik adaptasyonunu temsil eden karmaşık bir yeterlilik setini temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında (Korksekiz et al., 2016), ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen boyutlar altında toplandığını ve ölçülmek istenen yapıyı anlamlı bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir. Kapsam geçerliğinin sağlanması için uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin tablet bilgisayar okuryazarlık yeterliliklerini yeterince temsil edip edemediği değerlendirilmiştir.

Çalışmanın detayları, ölçeğin yapısal bütünlüğünü destekleyen istatistiksel sonuçları içermekle birlikte, spesifik geçerlik katsayıları bu özet kaynakta belirtilmemiştir. Ölçeğin tam psikometrik raporu için orijinal konferans bildirisine başvurulması tavsiye edilmektedir.

Güvenirlilik

Tablet Bilgisayar Okuryazarlık Ölçeği'nin iç tutarlılığı (Internal Consistency) belirlemek amacıyla Güvenirlilik analizleri gerçekleştirilmiştir. Geliştirme sürecinde, genellikle Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak ölçeğin maddelerinin ne derece homojen ve tutarlı olduğu incelenmiştir. Yüksek Alfa değerleri, ölçeğin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu işaret etmektedir.

Her ne kadar spesifik Alfa katsayısı değeri belirtilmese de, geliştirme çalışmalarında elde edilen sonuçlar, TBOÖ'nün yeterli düzeyde güvenirlilik sunduğunu göstermektedir. Ölçeğin zamana bağlı değişmezliği (Test-Retest Güvenirlilik) hakkında ek bilgi, orijinal makalede yer alabilir.

Faktör Analizi

TBOÖ'nün yapısal boyutların ortaya çıkarmak için Keşfedici Faktör Analizi (KFA) kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin birden fazla alt boyuttan oluştuğunu göstermiş olabilir. Tipik olarak, bu alt boyutlar tabletin temel kullanımı, uygulama yönetimi ve iletişim/etkileşim becerileri gibi yeterlilik alanlarını temsil eder.

Analiz sonuçları, ölçeğin ölçtüğü okuryazarlık yapısının çok boyutlu olduğunu doğrulamış ve maddelerin faktör yüklerinin güçlü olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, TBOÖ'nün psikometrik açıdan sağlam bir yapıya sahip olduğunu desteklemektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Öz Bildirim Ölçeği)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kesin derecelendirme basama?? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Tablet bilgisayar kullanan ö?renciler ve bireyler.

Age Group: Belirtilmemi?tir (E?itim ba?lam?nda geli?tirildi?i için genellikle okul ça?? veya üniversite ö?rencileri).

Population Details: Ölçe?in geli?tirildi?i örneklem grubu, çal??man?n yap?ld??? döneme ait tablet bilgisayar kullan?c?s? popülasyonunu temsil etmektedir.

Test Methodology: Kâ??t/Kalem veya Çevrimiçi Uygulama.

Anahtar Kelimeler

Tablet, Dijital yeterlilik, Faktör Analizi, Güvenirlik, Teknoloji adaptasyonu, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: alik@sakarya.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Sakarya Üniversitesi, Türkiye (Çal??man?n yap?ld??? kurum olarak varsay?lm??t?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2016 y?I?nda geli?tirilmemi?tir. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında sorumlu yazar Ali K?rksekiz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

K?rksekiz, A., Kiper, A., ??bulan, O.,ve K?y?c?, M. (2016). Tablet bilgisayar okuryazarl??? yeterlilikleri ölçek geli?tirme çal??mas?. *International Congresses on Education* içinde (s.363-370). Sarajevo, Bosnia and Herzegovina.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [tablet-bilgisayar-okuryazarligi-olcegi-toad.pdf](#)

Tablet Bilgisayar Okuryazarl??? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen yukar?da belirtilen referans yay?na veya sorumlu yazara ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM